

JT Karo Belasviai Laikomi Ikaitais

MUNSAN, Korėja. — Juo daugiau JT delegacijos atstovai prašo komunistus svarstyti belaisvių pasikeitimo klausimą, juo aiškiau komunistai rodo savo nusistatymą naudoti karo belaisvius Ikaitų vietoj, mėgindami jų sunkiu likimu priversti sąjungininkus nusileisti komunistų reikalavimams dėl jų savotiškos paliaubų priežiūros.

Pirmadienio 15 minučių užtrukusiame pasitarime JT delegacijos štabo nariai pakartotinai reikalavo pradėti spręsti karo belaisvių pasikeitimą. Komunistų atsakymas buvo kaip ir anksčiau: pirma išspręsti 3 darbotvarkės punktą — paliaubos priežiūros klausimus.

Faroukas Pavojų?

LONDONAS. — Vidurinių Rytų politikos stebėtojai sako, kad Anglija, siūsdama didelius kariuomenės dalinius į Suez kanalo zoną, turi galvoj ne tik kanalo, bet ir Egipto karaliaus saugumą.

Karalius Faroukas yra iš galingųjų konstitucinių jėgų, sulaukančių Egipto kraštutinius nuo griežtesnių priemonių prieš anglius. Ši atsargi Farouko politika tačiau didinanti revoliucijos pavojų prieš jį. Anglų kariuomenei tuomet tektų norom nenorom jėga įsimaistyti į Egipto vidūsi reikalus.

Nuostoliai Korėjoj Virš 100,000 Vyrų

Amerikos nuostoliai Korėjos kare jau perviršijo 100,000 ir siekia 101,688. Iš to skaičiaus žuvusių kautyne yra 17,275 vyrai, sužeistųjų skaičius siekia 71,857, nežinia kur dingusių 17,988 ir 175 yra žinomi bolševikų nelaisvėje.

Daugiausiai nuostolių pakėlė armija, kurios aukų skaičius siekia, 83,273, karo laivyno — 1,183, marinų 16,307 ir karo aviacijos — 925.

WASHINGTON, D. C. — Slovakų išlaisvinimo komitetas praneša, kad įvairiose Slovakijos vietose komunistų vyriausybė buvo pasiuntusi tankų dalinius malšinti antikomunistinių partizanų. Slovakijoje yra nemaži ukrainiečių partizanų daliniai, kartu kovoją su slovakais prieš komunistų priespaudą.

IRANAS. — Kasdien didėjantis krizis sprogo sukilimuose parlamento viduj ir iš lauko. Visi atstovai ir laikraščių reporteriai taipgi 500 stebėtojų dalyvavo sukilimuose. Kariai sustabdė muštynes, laike kurių 35 žmonės susižeidė! Kada premieras Mossadegh bandė išnaujo atidaryt sesiją, opozicijos atstovai, bijodami minų, jį nušvilpė iš vietos.



Nr. 50-tas

WORCESTER, MASS., Gruodžio (Dec.) 15, 1951

Vol. XXXX

KOMUNISTAI NORI BENDRĄ VISŲ BELAISVIŲ PALEIDIMĄ

TOKYO. — Trečiadienį buvo dviejų komisijų susirinkimai. Viena komisija svarstė belaisvių pasikeitimo klausimą, gi kita apie paliaubų priežiūros klausimą.

Komisiją sudaro du asmenys, po vieną iš kiekvienos pusės, tartis apie pasikeitimą tarpe 204,000 iki 214,000 karo belaisvių laikomų sąjungininkų ir komunistų. Komunistai reikalavo, kad visi belaisviai būtų sykiu paleisti, nežiūrint kiek jų būtų, o sąjungininkai pasiūlė pasikeist belaisviais vyras prieš vyrą.

Paliaubų priežiūros problemoj, komunistai pasiūlė kompromisą alijantų jėgų

2272 Vyrų Virš 21 Metų Bus Pašaukti Vasario Mėnesį

BOSTON, Mass. — Massachusetts naujokų ėmimo tarybos prašomos pristatyti 2272 vyrų virš 21 metų laike vasario mėnesio. Šis skaičius yra beveik penkis sykius didesnis už sausio mėnesio kvotą ir penkiolika sykių didesnis už gruodžio mėnesio kvotas.

PARYŽIUS. — Generolas Eisenhower turės gerai apginkluotą Vakarines Europos apginimo jėgą sekantį metų — bet ne tas 40 divizijas, kurių prašė neseniai įvykusiame Atlanto Pakto susirinkime Romoje.

arba karinių dalinių pakeitimo klausime ir bendrą paliaubų autoritetą, bet pasakui atsiėmė atgal.

Belaisvių komitetas pradėjo tartis antradienį, kada komunistai sutiko šiai eigai, kad pagreitinti paliaubų konferenciją, idant užbaigt prieš gruodžio 27-tą, paskutinę dieną.

Jungtinės Tautos nori vyras prieš vyrą pasikeitimo belaisviais, kada paliaubos bus pašaršytos gi likusius komunistų belaisvius pakeist po to kada bus taikos sutartis pasirašyta. Sąjungininkai laiko tarp 120,000 ir 175,000 komunistų belaisvių.

Cigarėtė Galės Užsidegti Visai Be Degtuko

Sveicarietis išradėjas, 35 metų Ernest Heimo, išrado cigarėtę, kuri pati užsidega, vieną jos galą patrinus į cigarėčių pakelį. Mat tas cigarėtės galas yra suvilgytas specialiu cheminiu skiediniu, kuris (ir dargi be liepsnos) cigarėtę uždega.

Išradimų yra susidomėjusios Amerikos ir Europos cigarėčių gaminių įmonės, kurios tariasi su jaunu išradėju, norėdamas jo patentą nupirkti.

KOPENHAGAS. — Danų Parlamento žemesnis būtas priėmė vyriausybės pasiūlymą prailginti militariškos tarnybos periodą nuo 12 iki 18 mėnesių, 100 balsų prieš 28.

ATIDARYTA KAS VAKARAS IKI 8 VAL. VAKARE KAINOS SUMAŽINTOS UŽ SKRYNIAS



30 DIENŲ UZMOKET AR ISMOKEJIMAS

LEWIS

302 Millbury Street Phone 7-3878

RANKANDŲ KRAUTUVĖ
WILLIAM P. MAHONEY, vedėjas

sutaupykite \$10.

paprastai 24.95

Dabar tiktai

\$14.95

27 1/2" platumo ... 40" aukštumo Dideli platūs stalčiai pasidėjimui, gražiai užbaigti, iš klevo medžio. Tokią vertybę negalite praleisti!

ACHESON SUGRIZO, TURI VILTIES NUSIGINKLAVIMUI

NEW YORK. — Valstybės Sekretorius Dean Acheson sugrįžęs iš Jungtinių Tautų susirinkimo Paryžiuje, pasakė, kad būtų istorinis įvykis, jei Rusija priimtų Suvienytų Valstijų pasiūlymą pasaulio nusiginklavimui. Sekretorius taipgi pareiškė, kad Rusija gal neuzilgo pradės svarstyti apie nusiginklavimą. Jis sakė,

kad paskutinė sovietų užsienio ministerio Andrei Višinski kalba nepriimanti Jungtinių Valstijų plano del griežtų atomo kontrolių apvylė sąjungininkus, bet nesikeitė nuo jo ankstyvesnių žodžių. Acheson pareiškė, kad jisai pasimatys su prezidentu Truman pasitart apie jo šešias savaites užsieny.

Kainų Kontrolierius Yra Patenkintas

Kainų kontrolierius Michael V. Di Salle, užbaigęs savo veiklos pirmuosius metus, pareiškė, jog atsietais darbo vaisiais yra visiškai patenkintas ir kad ateitį jis žiūri optimistiškai. Priemonės, kurios buvo panaudotos, padėjo sustabdyti infliaciją ir sėkmingai prisidėjo prie karinės Amerikos jėgos ugdymo. Nors dar yra sunkių bandymų, bet yra vilčių, kad amerikiečiams neteks sulaukti didelių ekonominių sukretimų.

Trečdalis Amerikoniškų Šeimų Turi Televizijos Aparatus

Paskutiniais daviniais 33 procentai Amerikos šeimų jau turi savo namuose televizijos priimtuvus (Pracitais metais tik 21% galėjo pasigirti savo pastogėje turėję televizijos aparatus).

Iš viso šalyje, gyventojų pastogėse yra 14,558,800 TV priimtuvai. Daugiausia jų yra New Yorke — 2,630,000, Los Angeles — 1,045,000 ir Chicagoje — 1,020,000.

Solistas Ipolitas Nauragis Išvyko Koncertuoti Chicago

Solistas Ipolitas Nauragis trečiadienį išvyko Chicago, kur dalyvaus didžiuliam Lietuvos Operos Prisimino koncerte Orchestra Hall scenoje.

Toje programoje dalyvauti iš Bridgeporto, Conn. taip pat yra nuvykęs ir dirigentas Vytautas Marijošius. Jis diriguos Chicago Simfoniniam orkestrui, kuris pri-tars dainininkams šiame Lietuvos Operos prisiminimų koncerte.

— RYTŲ Vokietijoje komunistai per paskutinius vienuolika mėnesių suėmė 8,312 piliečių, kuriems buvo iškeltos bylos už valdžios kritikavimą, valdininkų žeminimą ir pan. Nuteistųjų bausmes sudėjus išeina 41,000 metų, praneša pagrindžio šaltiniai.

Eisenhower Greit Paskelbs Sutikimą

Generolas Eisenhower'is greitai laiku ketas paskelbti savo sutikimą būti kandidatu prezidento vietai nuo republikonų partijos. Taip praneša senatorius Henry Cabot Lodge, Jr., kuris vadovauja tiems republikonams, kurie nori generolo kandidatūros.

Senatorius Lodge pranešauja, kad generolas Eisenhower stūrmu paimsiąs republikonų konvenciją ir busias išstatytas kandidatu pirmame balsavime.

Mirė Advokatas

Fortunatas Bagočius

Bostone staiga mirė žymus veikėjas, karštas lietuvis patriotas advokatas Fortunatas Bagočius. Velionis buvo ir vėl pasiryžęs kandidatuoti į SLA prezidentus ir turėjo šalininkų.

Adv. F. Bagočius asmenyje lietuvių išeivija Amerikoje prarado didelės energijos veikėją, retų gubumų kalbėtoją ir jautrios širdies žmogų.

LONDON. — Laikraštis "Evening Star" sakė, kad Churchill paskyrė Kolonijų Sekretorių Sir Oliver Lytton užimti jo vietą kaipo Apsaugos Ministerį.

Prieššventinis Didelis Parengimas

žymusis Lietuvos artistas ir režisierius, vienas iš pačių žymiausių dailaus lietuviško žodžio kūrėju, daugeliui pažįstamas STASYS PILKA šį sekmadienį, gruodžio 16 d. 4 val. po pietų L.U. Klubo salėje pasirodys savo didelio pasisekimo sulaukusioje programoje "Lietuva Giedroj ir Audroj".

Art. Stasys Pilka savo scenos darbą yra pradėjęs Rusijos didžiūose teatruose ir atvykęs Lietuvoje iš sykiu tapo pirmaujančiu Valstybės Teatro aktorium, o vėliau ir režisierium.

Nuo 1926 iki 1929 metų, savo svečiavimosi Amerikoje metu, kartu su A. Vanagaičiu ir "Dzimdzi - Drimzi" trupe buvo kelius sykius vaidinęs ir Worcesteryje.

Po šios programos, net šešetą savaitių praleidęs rykuose, art. Stasys Pilka ir vėl grįžta Chicago, kur jis nuolat gyvena.

Didelis V. Jonuškaitės Koncerto Pasisekimas

New York. — Solistės Vincės Jonuškaitės New Yorko Carnegie Hall koncertas — recitalis praėjo su retu pasisekimu. Amerikiečių spauda idėjo gražius atsiliepimus, pripažindama lietuvių menininkės didelį artistikumą ir aukštos vertės pildymą.

Buvo susirinkusi pilna klausytojų salė, kuri mielai dainininkei negailėjo plojimų, gėlių ir dovanų. Publikos tarpe buvo labai daug senos kartos amerikiečių, kurie artistę spėjo nuoširdžiai pamilti. Bet, dėja, mažai matėsi, naujai atvykusio jaunimo.

KALĖDŲ SVEIKINIMAI
MŪSŲ LIETUVIAMS DRAUGAM

PALACE of SWEETS

Prie Fontano Patarnavimas ir Trumpai
Užsakymai Išsinešti

2 SOUTHBRIDGE ST. WORCESTER



ETTA'S FLOWER SHOP

Gėlės Visokiems Įvykiams

Kalėdų Linkėjimai

Mūsų Visiems Amerikos Lietuviams
Draugams

Laimingų Naujų Metų

99 MILLBURY GATVĖS

TEL. 2-2'19

Worcester 4, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORD, CONN.

Išvakarėse Naujų Metų Ir Rinkimų Naujų Klubų Vadų Rinkimų Išsaugojimo Klubų Laimėjimų—Sako Mūsų Klubo Nariai.

KIEKVIENI rinkimai valstybėje sukelia piliečių dėmesį, iškelia politiškas intrygas, taip ir organizacijų valdytojų parinkimo laiku būna visokių intrygų ir visokių kandidatų. Tokia pat padėtis pasireiškia ir mūsų klubo nariuose, būna visokių kandidatų. Dėja, nevisi jie laimi rinkimus. Tankiai rasime žmonių gyvenime ambicingų, bet netinkamų vadais, neturinčių gabumų ir pasirengimo vadovybei. Ir mūsų klube yra kelėtas tokių, kurie kiekvienais rinkimais sudaro "opoziciją", dėja, neturindami jokios reikšmės ir laimėjimų.

Mūsų klubas turi virš 700 narių, jo turtas siekia \$200,000. Tai rimta organizacija, rimtieji vadai išvystė šį klubą ir padarė jį tokiu tikslu per savo gabumus, turėjimą kurybinės iniciatyvos, mokėjimą klubui vadovauti. O visgi, mūsų klubo kurėjai įsteigdami klubą 1910 m. nesitikiėjo sulaukti tokių laimėjimų. Bet jie buvo sąmoningi, įkurė klubą nepartiniais, bet visuomeniškais motyvais. Tuomet jie padėjo rimtą pagrindą mūsų klubui pasiekti laimėjimų. Kurėjai ir per eilę metų vadai mūsų klubo, nuo 1910 ligi 1936 mt. išlaikė klubą. Dėja, nesugebėjo išskirti jį ligi tokios aukštos mos kai dabar mūsų klubas stovi, nes buvo nemažai partinių ir oportunistų, kurie savo asmeniškais ir partiniams tikslams pasišventė labiau negu klubo kėlimui.

Visgi, veteranui Maziliauskui ir kitiems del senatvės pasitraukusiems nuo klubo vairo ir pasistatęsiems naują klubo vadą p. J. Pilkauską, jo padėjėją J. Petrukevičių, Sekr. J. Baltrukonį, J. Vasiliauska, P. Esada, Izd. J. Giraitį, šioms klubiečiams paėmus klubo vairą greitai klubas kilo narių skaičiumi, turtu ir prestyžu. Nuo 1936 m. ligi šiol klubas pasiekė didžiū laimėjimų! Pilkausko vadovybė per dešimtmetį klubui pažymėtina. Aišku, tai nė jo vieno nuopelnas, bet gi jo iniciatyva, darbai tankiai nusiųrė kitų darbus ir iniciatyvą; jo laimėjimai su pagalba klubo veteranų veikėjų Maziliausko, Petrukevičiaus, A. Stankevičiaus, A. Mašiot, Baltrukonio, Vasiliausko ir kitų rėmusiųjų Pilkausko planus ir vadovybę davė klubo nariams ne tik tai laimėjimus, bet ir garbę. Ir nenuostabu, p. P. Labeckis pareiškė man: "Visais laikais rėmiau Pilkausko vadovybę ir nesvyravau, nes žinojau, kad jis veda klubą tiesiu laimės keliu". Tokius pareiškimus girdėjom kitų.

Dėja, nebuvo rinkimų kuriuose nebuvo oponentų Pilkauskui ir vėliaus jaunam juristui F. Mančionui, jam pasitraukus St. Morkui Klubu vadui bei kitiems. Dėja, oponentai visuomet buvo asmeniškų ambicijų ar partinių motyvų

žmonės, mažai arba visiškai nepasireiškę klube, visuomenėje savo veikla, gabumais ir pasirengimais vadovybei. Tatai visuomet "oponentai" savo intrygomis ir agitacija nepakeitė klubiečių samprotavimo ir negavo balsų daugumos laike rinkimų. O atsiranda tokių, ypač dabar (kai klubas turtinagas) siekiančiųjų vairo ir klube "gaspadoriavimio". Todėl tankiai girdime klubiečių pasakius: "Saugok Dieve klubą nuo tokių gaspadorių"! Ir nenustatbu, bet koki ambicingi savyndaudiški žmonės greitai nuvartytų klubą į skolas ir bankrutą. Visgi, ligi šiol klubiečiai tokių vadų išvengė ir esu nuomonės, kad ateityje išvengs.

Naujosios Kartos Vadai Ir Senieji

Kadangi dauguma klubo kurėjų senosios kartos lietuviai, gerokai apsenę, tatai vadovaujant p. J. Pilkauskui buvo ruošiamasi prie parengimo naujosios kartos klubiečių užėmimui vadovybės. Pirmuoju Klubu Pirm., jaunosios kartos, buvo išrinktas adv. F. Mončionas, sek. Valinčius, Tamas, Kasininku A. A. Laskas, vėliaus St. Morkus ir A. Sabeika.

Iš jaunosios kartos lietuviai klubiečiai ligi šiol pasireiškę klube valdyboje ir direktoriatai Pirm. St. Morkus, buvęs Pirm. Sen. Monchun, buvęs kasin. A. Laskas, dabar Vice-pirm. A. Sabeika, direktoriatai Ed. Mazotas, J. Bakštis, A. Ramoška, daug veikia p. A. Valinčius ir kiti, ypatingai, buvęs klubo vedėjas Frank Haiko yra daug nusipelnęs klubui savo pasireiškimais vadovybėje.

Šie naujieji ir jaunieji klubo vairotojai ryškūs klubiečiai, tai visgi nuopelnai senesniojo amžiaus klubiečių veikėjų ir vadų, kurie prisidėjo prie paruošimo jaunosios kartos klubui veikėjų. Ir galima pasakyti, kad daugiausia yra šioje srityje užsipelnęs Juozas Pilkauskas būdamas per dešimtmetį klubo Pirmininku, nes jis viršminėtus jaunosios kartos klubiečius įtraukė į klubo administracinius veiksmus ir pasiruošimą vadovybei klube.

Žmonės sako: "Kas neveikia to niekas nepeikia", taip yra ir su mūsų klube pasižymėjusiais veikloje ir vadovybėje. Tankiai vadinamieji "oponentai" prieš rinkimus, kad ir nedrausiai, visgi parodo savo opoziciją ir išgalvoja ką nors neva kritiškai pasisakyti apie tuos, kurie klubui gerai patarnauja. Dėja, oponentų pareiškimai tiek reikšmės turi tarsi sauja žirnių paberta į sieną neprilimpa seinos, atkrinta nuo sienos, taip buvo ir dabar yra su šių "kritikų" pasireiškimais klubo pareigūnų rinkimų proga. Gerieji darbai baltiau kalba ir rodo klubo vadų nuopelnus negu iš piršto išlaužiama "kritika" prieš rinkimus. Šią tikrovę žino visi sąmoningieji klubiečiai neigiamai vertinant "politiką" ir prieš rinkimus škylandžiai rimtiems vadamams "opoziciją". Tatai šiais

BRIDGEPORT, CONN.

Atmindami, kaip buvo miela gauti BALF pagalbą per LRK Vokietijoje ir Austrijoje, lietuviai tremtiniai BALFui paaukojo visą savo draugijos išdą — \$64.21. Norėdami savo tremtinių būrelio auką padidinti, parinko aukų ir sudarė \$101.

Tremtiniai nutarė BALF Vajui Bridgeporte pagelbėti ruošti ir aukas rinkti. Tam tikslui išrinko komisiją: Alf. Tamošaitį, Vitą Rastą ir Alfonsą Radvilą.

Aukojo: prie išdo \$64.21 Filimora Valenčienė pridėjo 29c.

Po \$5.00 aukojo: Petras Armonas, Alfonsas Radvila, Alfonsas Tamošaitis, Elena Janiūnienė. Po \$4.00: Julius Valiulis. Po \$2.00: Elena Lembergienė, Vladas Domeika, Birutė Kuklierienė, Petras Kuklierius. Po \$1.50: J. Karazija. Po \$1.00 Vl. Barius.

Lietuvių Balsuotojų susirinkime suaukojo dar \$26.50. Aukojo sekančiai: Po \$5.00 — Filimora Valenčienė, Vladas Kondrašas, Antanas Veleckis. Po \$3.00: Vladas Borius. Po \$2.50 Marcelė Krasnikaitė. Po \$2.00 — Ant. Valenčius. Po \$1.00 — Antanas Gustas, Ona Janulionis, Skirka, Alf. Baranauskas.

Taigi, viso Bridgeportas vėjauš pradžia jau surinko \$127.50.

Bridgeportas Išgirdo Kas Dedasi Europoje

Sekmadienį, gruodžio 2 d. 3 val. p. p. Lietuvių parapijos salėje kalbėjo senieji iš Europos grįžę BALF Atstovas Jonas Valaitis. Šios kolonijos lietuviams jis gerai pažįstamas iš tų laikų, kai girdėdavom jo vedamas radijo programas iš New Yorko. Dabar, gyvendamas Europoj per pustrėčių metų laiko jis sekė gyvenimą ir savo išpūdžius papasakojomums.

Prakalboms rengti daugiausia rūpinosi: kleb. kun. J. Kazlauskas, BALF skyriaus pirm. A. Klimaitis, Aug. Sapiega, Sekr. Varg. A. Stanišauskas, Izd. Jonas Stanislauskas.

Ten Kur Skrybėles Daro

DANBURY, Conn.—Danbury yra veltinių skrybėlių pramonės miestelis, o taip pat surengia gražias žemės ūkio parodas. Lietuvių čia maža. Veikiausias tai M. Vaitkuskas, jo dukterė Elena ir žentas Selukioniai, 13 Washington Ave., Danbury, Conn. Jiems parūpo ir lietuvių tremtinių bėdos ir tremtiniams gelbėti ruošiasi surengti vajų BALFui kitataučiuose.

klubo rinkimais yra viltis, kad pateks į klubo vadovybę — valdybą ir direktoriatą per eilę metų išbandyti ir praktiškieji klubiečiai, nes ligi šiol jų darbai ir nuopelnai klubui labai buvo reikšmingi ir naudingi visais atžvilgiais. Klubietis

Thompsonville, Conn.

30 LIETUVIŲ KOLONIJA BALF'ui AUKOJO \$150.00.

Thompsonville, Conn. — Čia lietuvių tėra 30 šeimų. Ne visos ir pačiam miestely gyvena. Bet apylinkėje yra gana pasiturinčių tabako augintojų, o ūkiuose dirbančių ir vienas kitas naujakuris, DP, tačiau, Thompsonville, Conn. nėra nors buvo keletas atvykusių.

BALF skyrius gana senai veikia. Veikia drauge su šv. Jurgio Draugija ir SLA kuopa. Visi gyventojai yra visų organizacijų nariai, visi pavyzdinčiai sugyvena ir drauge veikia.

Didžiausia yra šv. Jurgio Draugija. Šiomet ji minėjo 42 m. gyvavimo sukaktį. Sukaktį paminėt surengta didelė vakariėnė, kurioje dalyvavo apie 200 žmonių. Kadangi savo salės neturi, pramoga surengta Lenkų salėje. Jie čia turi ir savo dvi parapijas ir puikią salę.

Vakaro programą vadovavo M. J. Miglinas. Kalbėjo: Westfield, Mass. parapijos klebonas kun. V. Puidokas, BALF sk. pirmininkas K. Šilinskas, J. Makoveckas, vakariėni sukviėtes net 70 žmonių Alekas Ališauskas iš Somerville, Conn. ir BALF atstovas Jonas Valaitis.

Kadangi draugijos tikslas — visą laiką remti lietuvybės darbus ir gelbėti nelaiminguosius lietuvius, ir sukakties proga nusitarė prisiminti kenčiančiuosius Europoje lietuvius ir jiems ištiesę pagaldas ranką paaukodom BALF'ui aukų.

Aukojo: \$7.00 K. J. Miglinai. Po \$5.00: Simas Grigaliūnas, Juozas Zokas, Agnes Litvinas,

Jonas Miglinas, Juozas Jatkevičius, Alex Alewsky, A. Malinsky ir Wanesky, Turkey Farm sav. iš Feeding Hills, Mass.

Po \$3.00 aukojo: Charles Shilanskai. Po \$2.00: Frank Petrraitis, Joseph Youskis, Alex Olasoky, Ant. Padegimas, Zig. Jagelevičius, William Patsun, William Patsun, Jr., Jonas Duvaičius, Andrius Neimanas.

Po \$1.00 aukojo: Julius Špokas, Vincent Kondrat, Helen Kusek, Andrew Ciesenis, H. R. Smith, Margaret Simpson, H. Smith, Sylvia DePietri, Edw. Kusek, Marcy De Pietri, John Haznar, Matthew Wamewski, George Wisly, F. Pizzimenti, Mrs. J. Markelon, Jr., S. Rubard, E. Wood, L. Hunt, J. Skipper, J. Bloski, E. Burke, W. Lockwood, R. Viviconis, J. Janskovitz, J. Rackis, Ch. Decars, J. Arnone, J. Wilesky, E. Grigaitis, L. Sakonski, St. Kement, A. Grabauski, J. Lakouski, R. Oliver, K. Oliver, R. Herron, J. Gundrit, Mrs. Spokane, F. Henning, J. Chuplus, J. Thompson, Mrs. Baner, M. Katilis, S. Ketikus, C. B. Fedui, C. Raškus, J. Kalowski, Ant. Padegimas, B. Jakimavičienė, I. Doumas, Mrs. J. Rackis, M. Kertemis, J. Lugas, Al. Valakauski, M. Morkus, Bill & L. LaBlanc, J. Karalevičius, A. Trakimavičius, J. Morkus, M. George, J. Cornier, Makoveckas, J. Ruzgys, P. Souski, St. Lavankus, L. Sasnauskas, Ant. Butėnas, A. Plader, Fr. Česnonis, V. Kerkemis, H. Roche, Mar. Arlauskienė, Wanecki, Dulach, Dubickas, Mar. Čekonienė, S. Trakimavičius, Ad. ir P. Raškis.

STAMFORD, CONN.

Apylinkės Lietuviai Sujudo!

Darbu čia yra gerų ir daug. Daugiausia gamina mos mašinų dalys ir užraktai. Darbams gerai vykstant plečiasi ir miestelis net New Yorko krautuvis steigia savo skyrius. Lietuviai gyvena puikiai. Tremtiniai taip pat gerai iskuria. Susirūpino, tad, ir tremtinių likimu, tų tremtinių, kurie liko Vokietijoje ir niekur negalės išvykti. BALF susirinkime nusitarė paskelbti vajų, surinkti aukų ir BALF Centrui iki naujų metų pasiųsti mažiausia \$200.00.

Kolonijos senieji lietuviai su tremtiniais pavyzdinčiausiai veikia visi drauge. Vajaus darbai vadovauja Bortwackai, 2718 Summer St., J. Valiūšaitis, 700 S. Pacific St., Kliukinskai, 9 Rockland Pl., Simon Cibulskis, Valey Rd. ir kiti, pas kuriuos galima gauti aukoms rinkti lapų.

SKAITYKIT
IR PLATINKIT
"AMERIKOS LIETUVI"

Pramogai ir rinkliavai gelbėbėjo: Miglinai, Šilinska, Jatkevičiai, H. Rache, A. Padegimas, E. Šilanskaitė. Daug gelbėjo kitataučiai. Dėku.

KARALIAUS MINDAUGO ir LIETUVOS KRIKSTAS

1251-1951 m.

Dievo Apvaizda valdo šį pasaulį stebėtinais keliais, Ir puošia jį tiesiog nuostabiais savo išminties darbais, Kad net iš menko grūdėlio išaugina plačiasias girias, Ir iš puslankinių, pagoniškių tautų padaro krikščioniškas. Visiems mums brangi ir miela Lietuvių tauta. Nuo savo giliosios senovės buvo galinga ir karinga, Tačiau nepažindama tikrojo Dievo ir gyvenimo tikslo, Beveik per 1,500 metų buvo tikrai pagoniška. Ji garbino įvairius dievačius, deives ir gamtos jėgas: Perkūną, Patrinpą, Aitvarą, šventą ugnį, žalius ir launes, Ir apeigos vadovavo barzdylas kunigai — baltieji krėvės, O šventmiškuose amžiną ugnį kureno nekaltos vaidelutės. Bet laikui pribrendus lietuviams pažinti Evangelijos tiesą, Ir visai tautai išvysti Kristaus mokslo tikrąją šviesą. Senosios Lietuvos valstybės kurėjas, galingas valdovas Ir pirmasis josios karalius MINDAUGAS, padarė tam pradžia. Savo ungingais žodžiais ir aštriais kalavijais — karais, Gudrusis vadovas sujungęs visą tautą po savo globą, Ir girdėdamas nuo kitų Europos valdovų apie tikrąjį Dievą, Nutarė pats Jį išpažinti sykiu su visa lietuvių — pagonių tauta. Ir taip, laiminant popiežiui Innocentui IV savo bula. 1251 m. pradėjo Mindaugas su žmona Morta, bajorija, Ir didele dauguma lietuvių iškilmingai priėmė šv. krikštą, Ir nuo tos dienos lietuvių tauta stojo po Kristaus vėliava. Jaunutės krikščionių valstybės pirmuoju Ganytojum Popiežiaus buvo paskirtas pirmasis Lietuvos vyskupas Kristijonas. Kuris su pranciškonų ir dominikonų kunigų pagalba, Garsaus Perkūno — Gintaro žemėj ėmė skleisti Evangelijos šviesą. Kaip garsųjį Lietuvos Valstybės krikštytoją, krikščionybės skelbėją, [steigusį Lietuvos Bažnytinę Provinciją, nepriklausoma nuo lenkų, vokiečių, Tas pats popiežius pavedė vyskupui Kristijonui su didžia iškilme 1253 m. vainikuoti MINDAUGĄ PIRMUOJU LIETUVOS KARALIU. Ir nuo tos garsios mūsų tautų ir valstybės valandos, Visame Nemuno — Vėlijos krašte ėmė spindėti krikščionybės šviesa, Ypač ją stiprino Kestutis, Vytautas Didis ir Birutė savo darbais, Ką liūdi ja ir šiandien tebestovinėjos bažnyčios su vienuolynais. Šiomet praslinko jau lygiai 700 metų garbingų, Kai Lietuva tapo priimta į šeimą krikščionybės narių, Nežiurint, kad ji vargšė daug iškentėjo nuo vokiečių, Rusų, lenkų, komunistų, bet liko Kristui ištikimi švyturiai. Nors kruvinai žiaurus likimas ir baisios kančios Tautos, Kurios sūnūs ir dukros tapo išblaškyti pasaulio kraštuos, Ir brangią Tėvynę mirtinali smaugia žaltys Bedievybės, Tačiau ir pragaro vartai neišraus krikščionybės iš lietuvių širdies. Juk ir šiandien, kame tik plevsuoja brangioji Trispalvė, Ar laikinai pridengta ji komunizmo kruvinu skarmalu, Tėn sykiu plevsuoja garbingai ir "I.H.S." Kristaus vėliava, Nes pati Lietuva yra žemė Marijos, o lietuviai — Kristaus Vyčiai. Kur tik žengia koja lietuvio — Amerikon, Anglijon, Kanadon, Australijon, Argentinon, Brazilijon, ar mirtingan Sibiran. Vienon ranson nešama LIETUVYBĖS, kion KRIKŠČIONYBĖS vėliava, Tebūnie toki ir šio 700 m. Jubiliejaus dvasia, ypač visos pasaulio lietuvių Bendruomenės siekis, valia.

Taigi, Kristau, dangaus ir Žemės Karaliau, pasaulio tautų Valdove, Mūsų brangioji Marija, stebūklinga Vilniaus Aušros Vartuose, Šv. Kazimierai, vienintėli Lietuvi — danguje mūsų atstove, Stiprinkite kentančią Lietuvą ir lietuvių tikėjimo — doros reikaluose. Težengia drąsiai, su Dievu pirmyn! — VISI PASAULIO LIETUVIAI Karaliaus Mindaugo ir Mortos pramintais lietuvių — krikščionybės keliais, Kurie veda stačiai į palaimos buveinę ir amžinos gerovės srytis. Juk viso pasaulio tautų, ypač lietuvių, tėn yra tikra paskirtis !!!

PADANGĖS ARAS. —
Jubiliejaus Metuose,
Worcester 4, Mass. —

GERIAUSIA KALĖDINĖ DOVANA!

"AMERIKOS LIETUVIS"

1952 METUI!

DUOKITE "AMER. LIETUVI" savo draugams ir giminėms kai KALĖDINĖ DOVANĄ! O "A.L." Redakcija duos jums DOVANĄ \$2.00 sumoje knygų! Prašome pasinaudoti visus "Amer. Liet." skaitytojus, taipgi, visus mūsų tautiečius—naujusius "Amerikos Lietuvio" prenumeratoriūs. Kas užsisakys metui mūsų laikraštį ir prisius metinę mokesį sumoje \$3.00, tas gaus MŪSŲ DOVANĄ knygomis, arba, kas užrašys mūsų laikraštį savo draugui ar giminei gaus mūsų dovanas ir 1952 metų Kalendorių. Šis paliūlymas bus tikslu ligi 31 d. gruodžio 1951 metų.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 10 cents.

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais, leidėmė Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. — \$3.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00
Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00
Pusai Metų \$2.00 Pusai Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo mėnesio. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Maskoliai Šelsta, O Vakarų "Minkštagalviai" Nerymauja, Pavogė Amerikonų Žemėlapius Austrijoj.

PARYŽIJE Jungt. Tautų posėdžiuose maskoliai juokauja, kai vakarų demokratų atstovai prašo maskolius taikos ir tvarkos pasauliui. Višinskis ir Malikas išnaudoja J. T. posėdžius komunistinės propagandos forumui. Ir kada vakarų "minkštagalviai" išmoks suprasti rusų vadų samprotavimus ir imperializmo politiką? Gal kai vakarų kapitalistinių demokratijų valdovai bus uždaryti rusų kacetė.

Kaip vakarų pasaulio valdovai prašo taikos ir tvarkos grąžinimo, siūlo maskoliams nusiginklavimo formulę rezolucijoje, tai maskoliai juokiasi! Jie sako: "Kai jūs sunaikinsite atominės bombas, tada mes kalbėsime apie nusiginklavimą". Bet kai vakariečiai sutinka sustabdyti atomų gamybą ir mažinti kariuomenes, siūlo rusams tą patį padaryti ir sutikti, kad J. T. paskirta komisija patikrintų nusiginklavimo procesą visuose kraštuose, maskoliai atsisako priimti pasiūlymus ir įsileisti bet kokią komisiją tikrinti rusų nusiginklavimą.

Maskoliams ne taika ir tvarka pasaulio rūpi. Priešingai, jiems rūpi plėtojimas politinės anarchijos ir vakarų demokratijų demoralizavimas. Komunizmas plėtojasi tikrai anarchijoje, maskolių imperializmo politika laimi tikrai tame krašte kuriame viešpatauja politinė anarchija. Kremliaus konspiratoriai žino, kad taikos ir tvarkos metu komunizmas silpnės visam pasaulyje, kad demokratijos stiprės, jie nenori tokios taikos ir tvarkos. O kai vakarų pasaulyje viešpatauja politinė anarchija, demoralizacija baimė ir nerymas, tuomet maskoliai triumfoja visuose politiškuose frontuose.

DIPLOMATIJA IR PROPAGANDA PER ŽMOGAUS PILVĄ

Amerikos valdovų ekonominės ir militarinės subsidijos vakarų Europos demokratijoms Marshall plano ir kitais keliais stiprinimui vakarų Europą tai išdava mūsų valdovų diplomatijos per europiečių pilvą. Jie manė, kad per europiečių pilvą pašalins komunizmą iš Europos, kad per žmogaus pilvą sustiprins demokratiją, kad per žmogaus pilvą pakels žmogaus ryžtingąją dvasią. Žodžiu, amerikoniai manė, kad per pilvą sustiprins europiečių politiška, apginkluos juos psichologiškai ir militariškai. Dabar po 4 metų tokios diplomatijos ir per pilvą politinės bei demokratiškos propagandos pasirodė, kad vakarų Europa nenusikratė komunizmo, kad europiečių demokratijos pasidarė žymiai minkštesnės, mažiau turi ryžtumo valios ir dvasinės stiprybės. Koks apsigyvimas?!

Viena mergina bandė sustiprinti vaikinų meilę, pakelti jo romantiškąją dvasią paruošdama jam skanius pietus. Ji manė, kad kai jos mėgiamasis berniukas socialiai pavalgys bus romantiškas, meilus. Dėja, kai jis suvalgė skanius pietus atsigulė ir užmigo, apie romansus ir meilę merginai nė žodelio nepasiskakė. Taip yra su amerikonių diplomatija per žmogaus pilvą. Ir dabar Washingtono "minkštagalviai" neruožiasi del tokios nuotaikos vakarų Europos socialiai amerikonių "pašertos" visokiais skanumynais, o amerikiečiai kasdien iš savo uždarblio sumoka už vakarų europiečiams skanius valgius ir patys tankiai būna nedavalgę.

Tokia politika ir propaganda tiek žada amerikiečiams kiek jų pasiūstieji žemėlapiai į Austriją, kuriuos maskoliai komunistai pavogė, du dideli vagonai prikrauti žemėlapių neva propagandos tikslui, viso 500,000 žemėlapių rodančių Rusijoj skaičių kacetų ir juose vergų, pateko į komunistų rankas, sudėginti, pasaulis tų žemėlapių nematys, dabar rusai laukia naujo siuntinio iš Amerikos žemėlapių, o europiečiai laukia naujųjų subsidijų iš Amerikos.

ŽEMĖLAPIAI IR JUJŲ SVARBA

Apie pavogtus amerikiečių žemėlapius Austrijoj mažai mūsų krašto žmonės nežino, nes tie žemėlapiai nerodomi amerikiečiams. Kas gi tie žemėlapiai? Kodėl rusai komunistai juos pavogė? Kas juos informavo iš Amerikos jog žemėlapiai siunčiami į Austriją, kada ir kur jie bus pristatyti? Į šiuos klausimus galėtų pilnai atsakyti Valstybės departamentas, arba, Sen. McCarthy teigiantis, kad valstybės departamente tebėra komunistai ir jų bičiuliai.

Aš tegaliu pasisakyti gerb. "AL" skaitotojams, kad tie žemėlapiai labai įdomūs, juose parodoma kiek yra vergų kacetų Rusijoje, ką tie vergai kai prievartaujami politiškai kaliniai dirba Rusijoje, kiek kacetų ir vergų yra Stalino valstybėse. Tuos žemėlapius paruošė ne amerikoniai, bet britai kariai pasiūsti į Rusiją žvalgybos tikslu pereito karo pradžioje—1940 m.

Gal kas iš skaitytojų atsimins apie spaudoje pranešimus, kad Egipte britų kariai suimti neva svetimai valstybei dirbusieji, tardomi ir buvo nuteisti ir įkalinti Egipte 1940 m. Šie kariai "pabėgo" iš kalėjimo ir per Kaukazą pasiekė Rusiją. Ten jie dirbo kai kaliniai ligi jie įtikino MVD ir KNVD policiją, kad jie esa komunistai. O jie buvo komunizme gerai įdoktrinuoti, parinkti savanoriai specialistai. Šie kariai sutapo su rusų kompartija ir gavo valdiškas vietas, pareigas administracijoj ir statyboje, daugumoje buvo technikai, inžinieriai etc. Jie bedirbdami surinko

Iš PLB Vokietijos Krašto Valdybos Veiklos

— Vokietijoje gyvenančių tremtinių atstovybės steigimas.

Prieš kurį laiką JAV zonos tautybių ryšiniškai prie IRO įsteigė centrinę tautinių komitetų tarybą (Central) Council of National Committees For Alien Refugees in Germany). Pabaltiečių iniciatyva, vadovaujant lietuviams, savo laiku buvo pasiūlyta pakeisti steigėjų siūloma tos tarybos statutą ir iš viso nuodugniau išnagrinėti tremtinių atstovybės steigimo klausimą. Tatai padaryta š.m. rugsėjo mėn. 29 dieną Hoexterje. Numatyta sudaryti tarybą į kurią įeity po vieną atstovą nuo 10,000 tremtinių. Tuo tarpu Vokietijoje gyvena virš 150,000 tremtinių. Taryba būtų sudaryta iš 30 atstovų (jų tarpe — 3 lietuviai, 3 latviai, 4 ukrainiečiai, 7 lenkai ir tt. Mažosioms grupėms numatoma pasiūlyti blokuotis ir sudaryti grupes nemažiau kaip 3,000 narių, kurias atstovautų jų išrinkti atstovai. Taryba išrinktų iš savo tarpo penkių narių prezidiumą ir prez. pirmininką. Techniškai darbai vykdyti numatoma laikyti reikalų vedėją. Tremtinių Tarybai būtų pavesta rūpintis ekonominiiais, socialiniais teisiniais bei kultūriniais tremtinių reikalais.

— PLB Vokietijos Krašto Valdybos sąstato padidinimas. Remiantis š.m. liepos mėn. 15 dienos Krašto Tarybos nutarimu, PLB Vokietijos Krašto Valdyba padidinama iki 5 narių,

pakviečiant dar du kandidatus, būtent: Adolfą Venclauską ir Alfonsą Mažeiką.

— Kultūros Tarybos Statuto patvirtinimas.

Š.m. spalio mėn. 4 dieną patvirtintas Kultūros Tarybos Statutas. Kultūros Tarybos bus patariamasis organas Krašto Valdybai sprendžiant kultūrinio darbo klausimus. Be to, Kultūros Taryba rūpinsis kultūros darbuotojų rėmimu ir skatins kultūrinę veiklą.

— PLB Vokietijos Krašto Valdybos knygų leidykla gauna plačią autonomiją. Turės atskirą atskaitomybę, kasą ir buhalteriją. Tik numatomoms leisti knygoms leidykla turės gauti valdybos pritarimą. Grynas leidyklos pelnas pasibaigus metams, turės būti įnešamas į valdybos kasą.

NEW YORKAS. — Mokyklų Taryba nusprendė pašalinti iš mokyklų visus mokytojus, kurie buvo arba yra komunistų partijoj ar kitose priešvalstybinėse organizacijose.

ARGENTINA ĮSILEIS MASKVOS FILMAS

Buenos Aires, Argentina. — Prezidentas Peron atšaukė draudimą įvežti ir rodyti sovietų gamybos filmas.

SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Atnešiu Jums Lietuviškų Knygų, Kada Užrašysite "Amerikos Lietuvį" Kalėdų Dovanoms arba Prailginsite Dviems Metams Prenumeratą.

"AMERIKOS LIETUVIS" Mėgiama Dovana Jusų Draugams



Per sekančius du mėnesius, kurie "A. L." skaitytojai prisiūs penkis dolerius už "A.L." dviems metams arba už savo prenumeratą ir vieną naują skaitytoją, kaip dovaną Kalėdoms, gaus lietuviškų knygų vertės \$4.00. "Amerikos Lietuvis", bėpartviškas lietuvių laikraštis per 44 metus pasikvietė į talką gabius bendradarbius, kurie suteiks skaitytojams vėliausias žinias, įdomius straipsnius ir reikalingas informacijas. Užrašykite draugams "Amerikos Lietuvį" Kalėdų dovanom, tai atmins jus per visą metą. Pasinaudokite Proga Tuoju!

"AMERIKOS LIETUVIS" - 14 VERNON STREET Worcester, Mass.

daug žinių ir dokumentų, šiuos dokumentus ir žinias rodo jų paruoštame žemėlapije fotostatai — fotografinės nuotraukos. Dėja, nevisi jie grįžo į Egiptą ir gal niekad nebegrįš, visgi, keli jų sugrįžo ir žemėlapio formoje suteikė žinias iš Rusijos politinės, militarinės, socialinės ir ekonominės padėties ir skaičių kacetų, parodo kiek vergai kokių darbų dirba, kokius kelius, geležinkelius, kanalus, aerodromus ir kitokius pastatus stato, miškus kerta, kasyklose dirba etc. Šiuos žemėlapius amerikoniai dabar gavę iš britų išspausdino ir nuvežė į Austriją paskleidimui iš aeroplanų Balkanų ir kitų rytų Europos kraštų žmonėms susipažinti su komunistine Rusija ir jos vergais—propaganda.

Šį labai įdomų žemėlapij esu matęs dar 1946 m. pabaigoje atsiųstą į Ameriką. Lenkijos karininkas dirbęs britų štabe Egipte pavogė žemėlapij nuo britų, vykdamas su lenkų kariuomenė į Egiptą į Italiją atvežė į Romą, įteikė vienuoliui globoti (Marijonų Ordeno), vienuolis nedrįso globoti, nes buvo "karštas" dokumentas. Italija britų ir amerikonių okupuota, maskoliai buvo bičiuliai britų ir amerikonių, tatau vienuolis žemėlapij persiuntė savo kolegai į Ameriką — Hartfordą. Tokia šio žemėlapio istorija į Ameriką patekusi.

Kodėl neišspausdinai ar spaudai nedaviai šio žemėlapio? — paklausiau žemėlapio globėją.

Ar tamsta manai, kad aš asilas, kvailys? — pareiškė mano kolega. Norėjau paduoti FBI, dėja, žinodamas, kad FBI valdžios ranka, o valdžia flirtuoja su komunistais — Kremliaus valdovais. Ne, padėjau į banke savo saugumo dėžutę ir stovi — aiškino jis. O jei bus proga, pribrendęs laikas tuomet aš galėsiu paduoti spaudai šį žemėlapij. Dabar spėju, kad šis komersantas žemėlapij bus ar numetęs ar sudėgęs, nes jo paslaptis jau žinoma po to kaip maskoliai Austrijoj pavogė du vagonus žemėlapių ir šis amerikiečių propagandos žygis spaudoje nuaidėjo per pasaulį. Dabar jau nebepaslaptis, žemėlapis neberekalingas globėjui. Dėdės Samo propagandos biuras turi šį žemėlapij, spausdina tonus — milijonus egzempliorių, neužilgo žemėlapis matys visi amerikiečiai. (Jei Stalinas atsisakys taikintis ir nusiginkluoti—aut.). Tokia pasaka apie šį paslaptinį žemėlapij — SSSR kacetų žemėlapij.

LAIMINGIAUSIAS KARALIUS PASAULY

GUSTI—ŠVEDIJOS KARALIUS, sulaukęs 68 metus karūnuojamas princu — ir žinomas, kaip vaikas. Pagaliau tapęs monarchu ir saugodamas švediją nuo karų jis turi lengviausią darbą. (S. E. POST 51)

ERNEST O. HAUSER

Vertė JON BAŠ.

Vykimas į užsienius, vieną ar du kartus į metus, — nuo pat pirmos kelionės į Italiją, esant devyniolikos metų, — atvėrė jam akis į žvą bei malonų svetimą pasaulį. Švedijos moksleivis - princas buvo žinomas, kaip įdomybių lankytojas. "Tai buvo", pasakoja vienas iš jo draugų "nejuokai keliauti su juo. Anksti rytą — meno rinkiniai, muziejai iškasenų apžiūrėjimai, vietinių profesorių sutikimas pamokos, meno dalykų varžytinės, antikvarai, krautuvis, — visą dieną ant kojų ir tik vidurnaktį į lovą."

Pats Gustaf Adolf'as visa tai atlikdavo be jokio nuovargio ir pasiūliausimo. Tik vieną vienintėlį kartą jis nesusivaldė; tai įvyko prieš keletą metų Italijos plente, — Švedijos konsulato valdininkas pakely užsispyrusiai tvirtino, jog keliaują turi sukti į kairę, priešingai Gustaf Adolf'as buvo visai tikras jog reikia sukti į dešinę. "Jūs galite galvoti į kairę ir tuo pačiu galite vyksti į pragarą" — jis pagaliau tarė jam, bet vėliau atsiprašė, kai paaiškėjo, jog dešinė buvo teisinga.

Jo, kaip karūnuoto princas asmenišką pajamos buvo į metus \$64.000, priede nedidelė suma paveldėjimo, kas ir privertė jį atsisakyti nuo turisto malonumo. Kaip patyręs archeologistas turėjo galimybės išgilinti į kiekvienos Švedijos dalies tuo atžvilgiu įdomybes. Jis vietoje taip išsamiai viską tyrė, kaip ir Kinijoje, Kypre bei Graikijoje.

"Vienas iš labiausiai įdomių atliktų kasinėjimų, kuriuos aš tik mačiau" pastebi vienas mokslininkas dalyvavęs su juo iškasinėjimuose. "Tai buvo prieš dvidešimt metų atkasimas keletą priešistorinių kapų Kypre". Jis atvykdavo šeštąją val. kiekvieną rytą ir praleisdavo visą dieną be-tupinėdamas tartum Buddha kaitrioje saulėje, išiminėdamas keramikos gabalus—2700 metų senumo. Tai buvo tripo medžiaga. Su ją reikėjo elgtis kaip chirurgui, naudojant mažus peiliukus, šaukštus, miniatūrinis kastuvėlius ir šluoteles. Tam reikėjo turėti lengvą ranką, begalinį patyrimą, nesvietišką kantrumą, nes prisedavo būti nepatogiose padėtėse.

Jo žodis yra tylus — jei tai būna ne.

Galima drąsiai tvirtinti, jog švedija yra grynai demokratinė valstybė ir kad karalius turi tiek pat galios, kiek Baltųjų Rūmų atstovas. Tačiau visa procedūra nuo jo priklauso. Tiesa, ministeriai, kaip konstitucija rodo, yra vien tik

karaliaus patarėjai ir jų nutarimai negalioja iki monarchas nepasirašo.

Paprastai tardamas kabinetai ne, karalius gali sukelti valdžioje križę, — išsprendžiant padėti tik per naujus rinkimus. Panašus dalykas bet laike paskutinių trisdešimtseptynių metų rimtos švedų savivaldos niekada nepasitaikė. Tačiau karaliuje gludinti jėga padaro jį kažkuo aukštesniu, kaip garsenybe.

Kiekvieno penktadienio rytą lygiai vienuoliktą valandą, Gustaf Adolf'as susėjęs su šešiolika ministeriais svarsto valstybės reikalus. Posėdžiai vyksta sienų kilmiais išpuoštame trečiam rūmų aukšte esančiame Tarybos kambaryje. Posėdžiai tęsiasi maždaug nuo keturiasdešimt penkių minučių iki dviejų valandų. Atmosfera būna maloni, nenuslepian visų faktų, jog kabinetas yra vieningai socialistiškas ir jog socialiai demokratinės partijos programa, nors tik ant popieriaus, pretenduoja monarchijos pašalinimą. Išskyrus dvi kabineto nares - moteris, — švietimo ministerį Sildur Nygren ir Aprūpinimo — Karin Kock, — karalius kreipiasi į juos pirmais vardais bei draugišku "du". Balsavimo nebūna; dieną prieš, turint savaitinių nutarimų pagrindus bei juos "persvarstęs" susirinkimų raštinėj, kabinetas patiekia karaliui.

Didesne dalis iš sprendžiamų dalykų — Vykdomosios valdžios įsakymai ir kariuomenės didinimo išlaidos patiekiamos parlamentui — apima savivaldybės reikalus, kas čia ir būna svarstoma. Švedija turi 7.000.000 gyventojų, mažiau negu New York'o didmiestis, — tarp tūkstančių sprendžiamų rezoliucijų čia būna ir arklų importavimo reikalas, išimtas iš importo suvaržymų, kitas vėl įneštas sumanymas naujos telegrafo linijos tiesimas. Visai priešingai savo tėvui, kuris paskutiniame dešimtmety pravedavo šiuos posėdžius su daugeliu formalumais, — čia dabar vyksta viskas paprastai. Pirmininkaujas Gustaf Adolf'as nori žinoti, ką jis gali savo palaima suteikti. Jis nesenai iškėlė pasiūlymą pagerinti krašto kelius. Tačiau tam esant mažam pritarimui atsakingas ministeris atmetė.

TEL AVIV, Izraelis. — licija užtiko uoste 150,000 šovinių. Išaiskinta, kad jie per Izraelį buvo siunčiami į Egiptą. Šoviniai buvo atgabenti prancūzų laivu. Galimas dalykas, kad šoviniai gaminti anglų fabrikuose.



Literatura ir Mokslas



KAIP PAILGINTI GYVENIMĄ

Nuo senų senovės mokslininkai ieško būdų, kaip pailginti žmogaus amžių. Kai kurie jų mėgina net siūlyti atsakymą nemirtinumo klausimui. Tačiau kurių nors magiškų vaistų iki šiol vis dar nesurasta. Nežiūrint tai, gyvenimo pailginimas šimtmečių būvyje tolydžio vystėsi. Šiandien mes daugiau turim galimybių sulaukti seno amžiaus kaip mūsų protėviai. Tai medicinos pažangos, socialinių ir materialinių gyvenimo sąlygų pagerėjimo dėka.

Leiskim, kad medicina yra lygiai visiems prieinama, visi yra geros sveikatos ir visi turi tas pačias gyvenimo sąlygas: ar tokiu atveju būtų būdų, kad vieni ilgiau gyventų, kaip kiti. Mokslininkai, kurie tiria ilgo amžiaus paslaptis, tvirtina, kad yra ir tai, būtent, aktingumas, ypač proto aktingumas. Nuobodumas yra labai pavojingas žmogui dalykas, tiek fiziniai, tiek ir protiniai. Pasirodo, kad nei vienas tinginys nesulaukė žilos senatvės. Tuo tarpu veiklesnieji ir tvarkingesnieji — labai dažnai.

Goethe, būdamas 82 m. amžiaus, baigė rašyti Faustą. Tuomet jis turėjo nepaprastai veiklų protą ir užtekdavo jam energijos dar pažvelgti į gražią moterį. V. Hugo buvo kupinas kūrybinės energijos iki pat mirties. Mirė sulaukęs 83 m. amžiaus. Tą patį galima būtų pasakyti apie Mikolą Angelą, Koratą ir kitus įžymus asmenis. Mokslininkai pažymi, kad visi tie asmenys niekuomet nesustojo veikę ir kūrę. "Jei mes leidžiam mūsų smegenims būti be darbo", sako daktarai Oskaras ir Sesilis Vogtai, "mes kasame patys sau kapus".

Gyvenimo ilgumas priklauso nuo smegenų lėtelių būklės. Jei jos nuolat yra judinamos, tai tuo pačiu yra ir stiprinamos. Tokiu atveju galime būti tikri, kad sulauksime senyvo amžiaus. Jei lasteles yra be darbo ar per mažai turi darbo, jos silpnėja ir žmogus miršta per anksti.

Smegenys yra įvairiaus pobūdžio lastelių. Kiekvie-

na jų yra atsakinga už atitinkamą kūno veiklumo rūšį. Visos lastelės kartu sudaro lyg ir generalinį štabą, kuris valdo visą kūną. Trijų metų vaikas jau turi pilną smegenų lastelių normą ir jos vėliau jau nesi-daugina. Kūdikystėje įgytos lastelės turi visą gyvenimą dirbti, valdydamos žmogaus galvojimą, veikimą virškinimą, augimą ir kitus sudėtingus kūno veiksmus.

Jei lastelė miršta, jos netenkam visam laikui; kita jos vieton neatsiranda. Jei jų tik kelios miršta, tai tai nedaro žymaus efekto žmogui ir jo kūnui, bet jei visa jų grupė žuva, tada jau kuri nors kūno dalis nustoja veikti. Pav., jei koją valdas nervų centras miršta, tuomet nuvysta ir koja.

Daktarai vogtai sako, kad ilgo gyvenimo paslaptis yra smegenų lastelių stiprumas. O stiprumo pasiekima duodant joms daugiau darbo. Lastelės mėgsta veiklumą. Jei dėl nuobodaus gyvenimo jos nėra nuolat veikiamos, tai iš nusivylimo susilpnėja, pasendina žmogų prieš laiką ir pagreitina mirtį. Tačiau minėti mokslininkai įspėja, kad smegenų lastelių veiklumas nėra jau toks paprastas dalykas, ir kad dar yra daug neatskleistų proto paslaptių. Kartais pasistaiko, kad nėra tinkamos sąsajos tarp smegenų ir viso kūno. Tai gali atsitikti dėl to kad smegenys netinkamai duoda įsakymus kūnui, arba kūnas netinkamai pildo gautus įsakymus. Kaip ten bebūtų, bet faktas yra tas, kad lastelės kartais pritrūksta darbo ir dėl to turi nukentėti. Gali būti kad lastelės paaikinti yra kitokių būdų, kurių mes dar nežinome. Tačiau Vogtai mano, kad jie Proto Tyrimo Instituto laboratorijose, Neustadte, tikrai patyrė faktą, jog veiklūs žmonės išvysto stiprias ir kietas smegenų lastes ir kad toks faktas tikrai veda į ilgą gyvenimą. "Siekime ypatingai didelio asmens aktingumo", sako jie, glūdi galimybė atitolinti normalios mirties laiką."

ČUKRINĖ ŠALIS

Mikutis buvo labai, labai godus berniukas. Saldainius, pyragėlius užvis labiausiai mėgdavo, ir nors gana daug jų gaudavo, tačiau jam visuomet būdavo maža ir maža.

Atėjo Mikučio vardadienis. Teta, dėdė, mama, visi jį apdovanojo gerais skanėniais.

Čekoladas, saldainiai, pyragaičiai, kurių jam davė teta, gulėjo ant stalo, o Mikutis godžiai akimi į visa tai žiūrėjo. Tiesą pasakius jau gavo kelias čokolado tabletes nuo mamos, bet tai visa jam buvo permaža ir tiek.

Prieškambaryj pasigirdo skambutis. Tai atėjo svečiai, galvojo nudziugęs Mikutis. Kaip tai gera, kad ma užimta svečiais, o aš pats vienas kambaryj pasilikau.

Prisiartino prie stalo ir valgė, valgė čokoladą, paskiau saldainius ir skanius piernikelius. Už valandėlės atėjo mama ir su išgasciu išvydo tuščias dėžutes ir lėkštes, atėmė iš godaus berniuko rankų likučius čokolado.

Mažas pragobėlis užsigavo, kad iš jo atimta čokoladas, atsistojo kampe ir taip sau galvojo:

Kodėl aš negaliu būt cukrinėj šalyj, tokiam krašte, apie kokį man senelė savo pasakoj pasakė. Ten visko ligi sočiai pavalgyčia. Gaila, kad neturiu užburto divonėlio—kilimėlio, kurs mane tenai nuvežtų.

Kai taip sau mąstė, žiūri, ūgi kilimėlis kabas kambaryj nuslinko ant žemės.

Nudziugęs Mikutis kuogreičiausiai ant jo atsisėdo ir šaukė džiaugsmingai: Noriu būt cukrinėj šalyj!

Per vieną valandėlę viskas išnyko berniuko akyse. Kilimėlis podraug su juo taip smarkiai lėkė, kad net akyse mirgėjo. Pagaliau, pradėjo kas-kart lėčiau slinkti ir tiktai dabar išvydo Mikutis, kokiam dyvinam krašte jis atsirado. Jis eina baltu, kaip sniegas, keliu, o aplink stovėjo balti medžiai ir augo balti krūmai ir baltos gėlės. Kilimėlis vietoj sustojo, o Mikutis kuogreičiausiai nuo jo nusoko. Nulaužė baltą medžio šakelę ir godžiai ją į burną įdėjo. Pajuto saldų, gardų cukraus skonį. Laužė šakelę po šakelės ir valgė be galo. Nubėgo prie krūmų ir gėlių, viską be saiko valgydamas. Tarp baltų medžių dabar išvydo bronzinius, žemus krūmus. O, koks puikus čekoladas, galvojo, gerėdamasis jo skoniu. Už valandėlės pajuto, kad jam visa tai pradeda nusibosti ir nežinia dėl ko, jau negalėjo žiūrėti į baltą, kaip sniegas kelią aukštus medžius, storus krūmus ir gėles. Labai norėjo gerti, o vandens nei lašo nebuvo. Dairėsi aplinkui ir dabar toj baltoj šalyj jam buvo liūdna ir labai liūdna.

Ten nesigirdėjo nei žmonių balso, nei paukščių čiulbėjimo — nuostabi tylą aplink viešpatavo. Spalvuotų lapelių žalios žolelės, puikių gėlelių tame dyvinam krašte nei žymės nebebuvo.

Kas-kart vis labiau ir labiau jį troškulys kankino. Domiai besiklausydamas, išgirdo toli kaž-kokį šlamėjimą, užima per kieta, baltą pusę ir štai mato upelį, o jame plaukiantį ružavą vandenį.

Vanduo! vanduo! sušuko nudziugęs berniukas, atsigulė ant žemės ir lūpas pavilgė. Bet su pasibiaurėjimu nuo jo atsitraukė, nes vanduo turėjo aviečių sunkos skonį.

Ak! kad būtų galima būt namie ir tos cukrinės šalies jau nebematyti — gana jau turiu tų saldžių medžių, krūmų ir gėlių. O! kad gautia stiklą tyro vandens, viską už jį atiduočia!

— Mama, mama! — šaukė verkdamas Mikutis. Kur tu esi, paimk mane iš to krašto, paimk, prašė berniukas.

Tą pat valandėlę pajuto, kad kaž-kas ant kaktos jam ranką uždėjo!

Atmerkia akis, žiūri savo tebes ir mato, kad guli savo lovelėj, sale jo stovi mylima mamytė, ant staliuko būteliuikai su vaistais, ant gal-

- KALĖDŲ DOVANOS - Popiera Laiškams

Crane's Eaton's

Fontaininės Plunksnos

Sheaffer, Estabrook, Parker

Stalų Setai — Knygų Laikytojai — Dienynai, 1 ir 5 metam — Albumai — Foto Albumai — Adresam Knygelės — Piniginės — Raktam Reteželiai — Barometrai — Akiniai Skaitymui.

NAUJOS ANGLIJOS KALENDORIAI

3 PUSIŲ ŽIURONAI

MAGNETISKI PAISUKAI SU POPIERA
MEKANISKOS BRAIŽYBOS SETAI

Rašymo Šasiuviniai — Desų Lempos — Kanasta — Samba Kelionių Knygelės — Portfeliai — Kem & Congress Kazyros — Šakmato Setai — Cribbage lentelės — Žaismai Jauniems ir Seniems.

DAUG KITŲ REIKMENŲ DOVANOM

DAVIS & BANISTER, Inc.

Isteigta 1842

24 PEARL GATVĖS - WORCESTER

Atidaryta Kas Trečiadienio Vakaraų Iki Kalėdų

MAGAY & BARRON

OPTIKIERIAI

TEL. 3-3504

368 MAIN GATVĖS — prieš Foster gatvę

Worcester 8, Mass.

velės ir pilvuko jaučia šal-motinėle, — šaukė Mikutis, tų kompresą. apkabinant motinos kaklą.

— Ačiu Dievui, kad jau sąmoningai žiūrai. Matyt, — Man rodėsi, kad aš pats buvau cukrinėj šalyj, bet tenai daugiau jau būt nebenoriu, šaukė išsigandęs.

J. Naruševičius



"LAIME, KAD MEGSTAME TĄ PAČIĄ SPALVĄ BILL!"

Žmonės Naujojoje Anglijoje dirba sykiu . . . lengvai ir kaip geri kaimynai. Tai tiesa ar jie dažo tvorą pavasarį . . . ar skolina puoduką cukraus . . . ar dalinasi partijos linija.

Mūsų partijos linijos kostumieriai supranta reikalą palaukti laiks nuo laiko. Jie žino, kad tai dalis bendradarbiavimo — pasidalinimas — kas suteikia galimybę visiems pasigerėti greitu, mandagiu patarnavimu. Jie nepaiso šių trumpų trukdymų laiks nuo laiko, dėlto, kad jie žino, kad jų pašaukimas bus atliktas lygiai taip maloniai, taip greitai kaip pašaukimas prieš tai.

Šis draugiškas bendradarbiavimas yra vienas didelių priežasčių kodėl didžiūma iš mūsų partijos linijos katumierių praneša, kad jie yra patenkinti mūsų patarnavimu.

Net Svarbiau šiandien

Tautinio apsigynimo reikalams dėdant, šioji partijos linijos pasidalinimas yra svarbesnis negu buvo pirmiau. Daugiau ir daugiau linijų reikalinių apsiginimui reikiama, kad galėsime siūlyti vis mažiau vieno ir dviejų partijų linijų. Taigi, mūsų partijos linijų kostumieriai prisideda prie mūsų apsiginimo pastangos — ir tikrai vertas padėkos.

THE
NEW ENGLAND Telephone & TEL. JAPH
COMPANY

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir Žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UŽSISAKYTI KALENDORIUS
SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Priimam Užsakymus Per Paštą
14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

SLA Pildomosios Tarybos Nominacijose

Privalo Dalyvauti Kiekvienas narys
Labai svarbu išrinkti kompetentiškus organizacijai tvarkyti viršininkus

ir niekina SLA viršininkus ir veikėjus, kuri diskredituoja patį Susivienijimą visuomenės akyse ir mažina pasitikėjimą organizacija pačių SLA narių tarpe, tuo užkertant kelią Susivienijimo ugdymui. Tokia propaganda užnuodija SLA veikėjų ir narių mintis, sukelia organizacijoj vaidus ir vienų kitais nepasitikėjimą ir užkerta kelią SLA kurybiniam darbams, o SLA seimus paverčia partinių rietenų arena, kurioje yra neįmanoma broliškoje nuotaiškoje svarstyti ir spręsti Susivienijimo reikalus. Tokiai propagandai neprivalo būti vietos broliškoje organizacijoje — mūsų Susivienijime.

SLA Gerovės Komitetas kandidatas į SLA Pildomąją Tarybą pasirenko visus dabartinius SLA viršininkus. Pasirinkome jus štai dėl ko:

1. Jie nėra jokių partinių grupių kandidatai ir atstovauja visus SLA narius.
2. Jie turi didelį patyrimą Susivienijimo reikalų tvarkyme kuris yra reikalingas sekmingam organizacijos ugdymui ir tobulinimui.
3. Ysi gero velijanti savo organizacijai SLA nariai nominuokite visus dabartinės Pildomosios Tarybos narius jų užimamiems urėdams.

MŪSŲ SIEKIAI SIUOSE SLA PILDOMOSIOS TARYBOS RINKIMUOSE

1. Susivienijimo gerovė, jo ugdymas, tobulinimas ir užtikrinimas mūsų organizacijai šviesios ateities bei SLA nariams kuodidžiausių naudų, yra pagrindinis ir vadovaujamas mūsų veiklos dėsnis šiuose SLA Pildomosios Tarybos rinkimuose. Todėl Susivienijimui turi vadovauti ir jo reikalus tvarkyti tokie viršininkai, kurie bus laisvi nuo visokių pašalinių įtakų, kuriems svarbiausiai ir pirmiausiai rūpės pačios organizacijos gerovė ir teikimas SLA nariams kuodidžiausios moralinės ir medžiaginės naudos. Susivienijimą privalo valdyti patys SLA nariai, o ne partinių grupių atstovai.
2. Negalima pritari tiokiai partinių grupių propagandai rinkimų reikalais, kuri šmeižia

3. Mes stojame už tokį Pildomosios Tarybos sąstatą, kuris atstovauja visus SLA narius ir kuriam nei viena partinė grupė negali diktuoti savo valios. Per istisą eilę metų didelė dauguma SLA narių tokį sąstatą pasirinkdavo, todėl mes pasitikime kad ir šiais rinkimais dauguma SLA narių laikysis tokio pat nusistatymo.

4. Mums rūpi ir visiems SLA nariams yra svarbu nenutraukti dabartinių SLA viršininkų pradėtą fraternalių naudų plėtimui darba. SLA augimas ir ateitis svarbiausia remiasi fraternalne veikla, fraternalių naudų organizacijos nariams užtikrinimu, SLA moderniška ir ne didelėms mokesčiams paremtą apdraudą sujungus su praktiškomis fraternalėmis naudomis nariams, SLA augimas ir jo veiklos plėtimas bus užtikrintas.

MŪSŲ PASIRINKTI KANDIDATAI
Aukščiau užsibrėžtiems SLA gerovės tikslams pasiekti, mes remiame šiuos kandidatus į SLA Pildomąją Tarybą ir ra-

giname visus SLA narius už juos balsuoti.

- Į Prezidentus — ADV. W. F. LAUKAITI, dabartinį SLA Prezidentą.
- Į Vice-Prezidentus — P. DARGI, dabartinį SLA Vice-Prezidentą.
- Į Sekretorius — DR. M. J. VINIKĄ, dabartinį SLA Sekretorių.
- Į Iždininkus — ADV. K. P. GUGI, dabartinį SLA Iždininką.
- Į Iždo Globėjus — E. MIKUZIUTĘ ir J. MACEINĄ, dabartinius Iždo Globėjus.
- Į Doktorus Kvotėjus — DR. S. BIEŽI, dabartinį Doktorą - Kvotėją.

MŪSŲ KANDIDATŲ KVALIFIKACIJOS

SLA nariai žino, kad Valstijų apdraudos įstatymai kas metai vis labiau ir labiau apsunkina fraternales organizacijas, taigi kartu ir mūsų Susivienijimą. Tokiose apylostose labai svarbu, kad prie SLA vairo stovėtų patyrę ir pilnai su tais reikalais susipažinę viršininkai. Dabartiniai SLA viršininkai ne tik laimingai išvedė Susivienijimą iš visų sunkumų, ne tik užtikrino mūsų organizacijai šviesią ateitį, pastatydami ją finansiniai stipriausia fraternalne organizacija, bet kartu sparčiai plečia fraternales naudas SLA nariams. Dabartiniai SLA viršininkai pajėgė ir pajėgia visa tai atlikti dėl to, kad jie yra prityrę, sąžiningi ir atsida- vę organizacijos ir jos narių gerovei. Jų vadovybėje SLA ir narių skaičiumi auga. SLA veikla visuomeniniuose darbuose didėja, svarbieji tautos reikalai ir mūsų brolių tremtinių reikalai susilaukia gausios paramos.

Pasirūpinkite, kad šį atsišaukimą perskaitytų visi Jūsų

Kalėdinės Dovanos Mažiesiems Tremtyje

“Kalėdų švenčių proga būtų labai netikslinga pamiršti mūsų besimokinantį jaunimą Vokietijoje. Tokiu būdu šiais metais norėčiau čia Amerikoje Šv. Kalėdas sutikti kokukliausiai, sumažinti kalėdinių dovanėlių pirkimą giminėms bei pažįstamiems, o aukoti moksleiviams. Malonėkite priimti mano mažą dovanėlę \$10.00.” — Rašo Jonas Žadeikis iš Washington, D. C.

Tai nuoširdūs žodžiai tikroje Kalėdų švenčių dvasioje. Kalėdos jaunimui, ypač mažiesiems yra labai svarbi ir laukiama metinė šventė, kurios išvakarėse jaunimas susilaukia dovanų, skanėsių ir įvairių malonių staigmenų.

Nuo 1945 metų BALF'as kasmet prašydavo ir gaudavo aukų Kalėdų švenčių proga. Gerieji Amerikos lietuviai, prisiminę savo jaunystės dienas, nuoširdžiai įvertindami ir suprasdami Kalėdų nuotaiką, visuo- met tėviškai aukodavo

draugai ir pažįstami SLA nariai. Malonėkite jiems padalinti šiuos lapelius. Išrinkime dabartinius SLA viršininkus toms pačioms vietoms Pildomaj Taryboj ir žinosime, kad SLA vairs pasilieka ir toliau kompetentiškų viršininkų rankose. SLA Gerovės Komitetas



DIDŽIOJO NEW YORKO jungtinėmis jėgomis surinktos per spalio mėn. vaju lėšos buvo perduotos BALFui. Įteikime dalyvavo BALF pirmininkas kan. J. B. Končius, Vajaus Komiteto pirmininkas adv. Pranas Alexis ir vajaus iždininkas Vaclovas Alksnis.

jaunųjų - lietuvių Kalėdinei Eglaitei. Todėl ir šiemet BALF'as prašo Amerikos lietuviai, prisiminę savo jaunystės dienas, nuoširdžiai įvertindami ir suprasdami Kalėdų nuotaiką, visuo- met tėviškai aukodavo draugai ir pažįstami SLA nariai. Malonėkite jiems padalinti šiuos lapelius. Išrinkime dabartinius SLA viršininkus toms pačioms vietoms Pildomaj Taryboj ir žinosime, kad SLA vairs pasilieka ir toliau kompetentiškų viršininkų rankose. SLA Gerovės Komitetas

NEW HAVEN, CONN.

Neapsileisdamas kaimyninėms kolonijoms ir New Havenas vykdys BALF' vaju lietuviams tremtiniams Europoje gelbėti. Vajaus reikalais rūpinasi klebonas kun. A.E. Gradeckas, pirm. M. Jokubaitė, vice-pirm. Pilvelienė, ižd. M. Ramanauskienė, sekr. Vyt. Paulionis ir kiti.

Mindaugo krikšto minėjimo bankiete susirinkę šalpos darbuotojai pasitarė ir BALF vajaus reikalais.

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

XVII.

Lietuvių Ir Gudų Nuostoliai Per Lenkų Sovietų Karą, Gardino Srityje. Gudų Intelligentijos Registracija. Aš Atskiro Gudų Bataliono Vadas. Naujasis Vyr. Lietuvos Kariuomenės Vadas—Generolas Ladyga.

“Jeigu taip — pasakė p. Siemaška, — tai aš turiu Jus galvoje. Aš dar vakar kalbėjau su p. ministru dėl atskiros gudų dalies suformavimo. P. Ministras labai nudžiugo ir duoda mums reikalingas tam tikslui lėšas. Pradžioje kai pavyks suformuoti bent batalioną, kurio organizatorium ir vadu skiriu jus p. pulkininke. Prašau ryt nuvykti pas Krašto Apsaugos minist. instrukcijų.”

Aš padėkoju p. ministru už pasitikėjimą ir mes perėjom prie gudų inteligentijos klausimo svarstymo. Man atėjo į galvą mintis, kad pravartu būtų užsiregistruvusius gudų karininkus pritraukti į besikuriantį atskirą gudų batalioną. P. Siemaška mano planui pritarė ir mudu atsisveikinom.

Sekančią dieną prisistatydinau p. Krašto Apsaugos Ministrui. Pulkininkas žukas pasakė man kad dydis, pavadinimas ir etatai kuriamojo gudų karinio vieneto yra patiekti Vyriaus. Kariuomenės vado nužiurai. “Todėl skubėkite pas generolą Žukauską” — pasakė jis. Aš nuėjau kairian Krašto Apsaugos namo sparnan. Ten buvo Vyr. Kariuomenės Štabas. Vyr. Kariuomenės vadas tuoj mane priėmė. Generolas pasikvietė rikiuotės skyriaus viršininką, pulkininką Kubilių ir prie manęs buvo sudaryti atskiro gudų bataliono etatai, iš 5 rikiuotės kuopų, pagal karo laiką, kiekvienoje po 250 vyrų. Vieną kulkosvaidžių kuopą su 8 kulkosvaidžiais, mokomoji kuopa, ryšių kuopa ir nerikiuotės kuopa. Atskiras gudų batalionas lieka Vyr. Štabo Viršininko, kaip Divizijos vado žinioje.

Nepamenu tikrai datos, bet generolas Žukauskas, neužilgo po mūsų pasikalbėjimo susirgo ir padavė prašymą paleisti jį dimisijon. Ejo gandai, kad tikroji atsistatydinimo priežastis buvo kairiųjų, o tikriausiai ir šovinistinių sluogsnų kaltinimai generolui, jog jis esąs lenkų filas! Ir tai įvyks-

ta kaip tik tuo metu, kai kariškas patyrimas ir stipri generolo ranka Jaunajai Lietuvos Respublikos armijai buvo labiausiai reikalinga.

Pirmųjų, dar silpnesnių su raudonąja armija susidurimų metu tarp jaunųjų karininkų, ypatingai išsiskyrė savo sugebėjimais kapitonas Ladyga—tikras lietuvis. Jo taktika buvo paprasta: pasiėmęs vieną pabuklą, porą trejetą kulkosvaidžių sunkvežimį, jis puikiai pažinodamas vietovę, užeidavo raudonųjų užnugarin ir apšaudydavo juos Raudonųjų dalinys, pagautas panikos, skubiai pasitraukdavo iš mūsų lauko. Ladygos garsas augo. Jį jau vadino “lietuviškuoju Skobelevu”. Greitu laiku jis buvo paskirtas pulko vadu. Generolui Žukauskui (2 kart) išėjus dimisijon, pulkininkas Ladyga buvo paskirtas vyriausioju kariuomenės vadu.

XVIII

ATSKIRO Gudų Batalijono Organizavimas Vilniuj, Vilniaus Užėmimas (1920). Mano Atsišaukimas Į Gudus. Suvalkų “Šven-toji” Sutartis (Su Lenkais). Želigovskis Ir Jo Ultimatumas. Paliekam Vilniuj, Lenkų Pasityčiojimas.

Pagaliau bolševikai išsikraustė iš Vilniaus. Lietuvos kariuomenė įžengė į savo senąją sostinę. Neapsakomas džiaugsmas pagavo visų lietuvių širdis, kai ši žinia paplito po kraštą.

Kai tik įsisteigė Karo Komendantūra, Vilniun pradėjo kraustyti Krašto Apsaugos Ministerijos skyriai, Vidaus Reikalų Ministerija, Ministrų Kabinetas, karininkai ir valdininkai su šeimomis.

Pirmieji gudų bataliono įkūrimo darbai buvo pradėti Vilniuje. Įsakymas, kuriuo aš paskirtas atskiro gudų bataliono vadu,

rugsėjo 27 dieną 1920 m. (Kariuomen. Įsakymas Nr. 457 — 10). Tą dieną aš jau turėjau du svarbiausius bendradarbius: ūkio dalies viršininką pulk. leit. B. A. Fedaravičių ir adjutantą leit. Razumovičių, paskirtus mano pirmuoju įsakymu batalionui. Abu gudų tautybės.

Pulk. Federavičius jau buvo prityręs kariuomenės ūkio tvarkyme (buv. caro arm. 107 Troicki pulke) ir iš karto tinkamai pradėjo tvarkyti bataliono ūkinę pusę.

Bataliono štabas įsikūrė Aušros Vartų gatvėje, netoli nuo Aušros Vartų stebuklingojo paveikslu. Jau pirmomis dienomis paruošiau atsišaukimus į gudus, kviesdamas juos į kuriamojo atskiro gudų bataliono eiles, petys petin, drauge su lietuviams stoti gimtojo krašto gynybon.

Mašinėle parašyti atsišaukimai buvo iškljuoti prie Gudų Griėios (Bielarusskoj Chatki), prie štabo bataliono ir prie kareivinių. Tuoj, po to ėmė plaukti gudų savanoriai, buv. rusų armijos kariai, Vilniaus gyventojai, o taipogi ir keletas buv. karininkų.

Bataliono būstinei buvo paskirtos tos pačios kareivinės, kaip ir 1918 m., t.y. Antakalnio gatvėje.

Vilniaus policijos vadas p. Buchleris paspyrė man buv. lenkų burmistro būta, Vokiečių gatvėje.

Labiausiai mane vargino rūpestis, kur gauti batalionui ginklų, nes ant mano prašymo Kr. Apsaugos ministras Žukas padėjo rezoliuciją “prašau palaukti — patiems neužtenka.”

Tikrai, bendra mobilizacija ir vykdant batalionų ir pulkų performavimą, buvo reikalinga daug ginklų ir tekdavo palaukti, o tuo tarpu lenkų kariuomenė artinosi iš pietų.

Vyr. kariuomenės vadas Gener. Ladyga visą kariuomenę sutraukė prie pietvakarių rubežiaus, ties Suvalkais, Druskininkai — Rytų Prusija, norint uždaryti kelias Lietuvon. Lenkų kariuomenė, nusilpninta kovų su bolševikais, pamačiusi lietuvių ryžtingą pasirošimą žūtūtinei kovai, nebeįėjo toliau kariauti ir pasirašė su Lietuvos kariuomene Suvalkuose Taikos Sutarti-

(1920.X.7). Šios šventos Sutarties (Laike sutarties pasirašymo stovėjo ant stalo kryžius) liūdininkais buvo Anglijos, Amerikos ir Prancūzijos kariškieji atstovai.

Pagal šią sutartį Vilnius ir jo sritis paliekama Lietuvai ir bendrai šia sutartimi įsigaliojo taip vadinama Kursono linija (Rygos sutartis).

Atrodė viskas klostosi Lietuvai palankiai, bet lenkai ir ši kartą, kaip tąsyk Gardine, sulaužė savo pažadus.

Nežiūrint iškilmingai pasirašytos taikos sutarties, tulas lenkų generolas Želigovskis, su visa savo divizija, kelintą dieną po Suvalkų sutarties pasirašymo, “sukilo” (taip lenkai aiškinosi prieš Europos diplomatus) ir neva savystovviai, savo iniciatyva, puolė lietuvius, tikslu išvaduoti Vilnių (1920. X. 9.).

Lietuvos vyriausybei, norint išvengti lenkų nelaisvės, teko skubiai evakuotis iš Vilniaus į Kauną. Lietuvių pasipiktinimas tokių lenkų akiplėšišku tarptautinių teisių sulaužymu neturėjo ribų! Prancūzų karo agentai skubiai atvyko į Vilnių, bet jie aiškiai stoji lenkų pusėn. Išgelbėję lenkus nuo bolševikų, jie jautėsi “padėties viešpačiais” ir tebetęsdami savo globojančią paramą lenkams, šiuo kritiškuoju Lietuvai momentu, pareikalavo, kad lietuviai kuo greičiausiai apleistų savąją sostinę!. Nors visos teisės pagal dvigubai sulaužytus susitarimus (Rygos ir Suvalkų) buvo Lietuvos pusėje.

Ir taip teko lietuviams, pagal Želigovskio ultimatumą ešalonas po ešalono per 24 valandas skubiai palikti Vilnių. Kas nepateko į traukinius, važiavo arkliais o kiti net pėsti žygiavo Kauno link.

14 val. tą nelaimingą dieną, tik atsisėdus man prie stalo, gavau ekstra telefonogramą iš Vyriausio Štabo Viršininko “Gudų batalionas šiandien evakuojamas Kaunan. Ešalonas išeina iš Vilniaus stoties 18 val.”.

(Bus daugiau)

Lietuvių Piliiečių Pašalpos Klubo Susirinkimas

Š. m. gruodžio mėn. 10 d. klubo salėje 8 val. vakare įvyko susirinkimas.

Buvo skaityti protokolai ir priimami nauji nariai. Lietuvių Piliiečių klubo salėje leido vaikams iki 16 metų mokytis lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos šeštadieniais. Klubas nutarė įsteigti šalpos fondą ir padėti eiti aukštąjį mokslą gerai besimokinantiems klubo narių lietuvių vaikams. Klubo nariai iš klausė sveikinimus ir pranešimą iš Juozo Būgos ir jam paskyrė dainoms ir pasakoms rekorduoti \$50. Klubas paskyrė šelpti neturtingiems lietuviams \$25. Lietuvai Remti D-jos pranešimą padarė Jonas Dvareckas ir pasakė, kad Vasario mėn. 16 d. minėjimas įvyks vasario mėn. 17 d. ir įvyks klubo salėje.

Seneliams turintiems 65m. ir nedirbantiems bus atleistas nario mokestis klube.

Kitiems metams išrinkto klubo vadovybė:

Pirmininkas, Jonas Chenis, Vice-pirm., Jack Kasper (Šalovaujus), Raštininkas, Bernardas Borisas, Išdininkas, Teodoras Matjošaitis, Jo pagalbininkas, S. Čirvinskis, Izdo globėjai, A. Yeshinskis ir M. Tamošūnas, Maršalka, Juozas Roglis, Baro gaspadorius, Mike Pajaujis, Direktoriai: J. Zinkus, J. Zapareckas, J. Pupka, P. Valantukevičius, L. Sviderskis, V. Dailida ir A. Krusas.

Aš.

PADEKA

Lietuvių Piliiečių Pašalpos klubui, Worcesterio, paaukojusiom man \$50. ir Lietuvai Remti D-jai paaukojusiom man \$25, ir jos nariams paaukojusioms man \$34.50, nuoširdžiai dėkoju.

Juozas Būga

Š. m. gruodžio mėn. 9 d., 3 val. p. p. Worcesterio Lietuvių Piliiečių Klubo salėje įvyko Lietuvai Remti D-jos susirinkimas. Susirinkimą atidarė D-jos pirmininkas Žemaitaitis. Dr. ja yra žinoma, kaip nešykšti aukomis. Šiuo kartu iš Draugijos izdo paaukojo: Diebholz'o lietuvių

gimnazijai Vokietijoje \$50, o mokyklų vadovybei Vokietijoje \$50. irgi. Karo invalidams šelpti Vokietijoje \$25. ir tautosakos rinkėjui Juozui Būgai \$25. Susirinkimo metu Juozui Būgai buvo surinkta aukų remti jo darbui — \$34.50.

Juozas Būga apsigyveno pas Mikaliną ir Joną Dvareckus. Kurie mokate senovės dainų ir pasakų, perduokite savo adresus p. J. Dvareckui, 99 Ward st., Worcester.

Metinis Susirinkimas

Lietuvių Birutės Draugijos bus metinis susirinkimas gruodžio 21 dieną, Liet. Uk. svetainėj, 12 Vernon gatvės, 7:30 vak., taigi visi nariai malonėkite atsilankyti. Bus svarbių tarimų ir bus Valdyba renkama dėl 1952 metų. Visus kviečia komitetas.

K. L.

Tremtinių Susirinkimas

Š. m. gruodžio mėn. 23 d. (sekm.) 4 val. p. p. Lietuvių Klubo salėje, 12 Vernon str. šaukiamas visų tremt.

SUSIRINKIMAS

Bus aptarti svarbūs reikalai. Visus lietuvius tremtinius maloniai kviečiame atsilankyti.

Worcesterio Tremtinių B-nės Valdyba

— Gruodžio 9 d. įvykusiame Lietuvai Remti Draugijos susirinkime paskirta pinigais:

PLB Vokietijos Krašto Valdybos vedamoms "Vargo Mokykloms" \$100.00 iš šios sumos \$50. "Vasario 16-tosios gimnazijai Diebholze. 2. Lietuvos Karo Invalidų šalpai per L. K. Invalidų sąjungą \$25.00. 3. Lietuvių Tautosakos rinkėjui p. Būgai \$25.00 pašalpa.

Galite Jiems Padėti

"SALOS" Kalėdų Pramoga Neturtingiems Vaikams Bus

RIALTO TEATRE

Pirmadienį, gruodžio 24. Rengimo Pirmininkas — "Spitz Staliulionis"

Tautosakos Rinkimas

Worcester'y, Mass. Juozas Būgai dainavo senovės dainas sekantieji lietuviai:

1. Ona Bražinskienė, 71 m. iš Samuniškių km., Merkinė, gyv. 35 Pond str., padainavo 50 dainų.

2. Juozas Pigaga, iš Žiūrių km., Perloja gyv. 14 Harlem str., įgrojo 15 senovės šokių ir vestuvinių maršų.

3. Alfonsas Jazukevičius iš Marcinkonių, gyv. 373 Millbury str., padainavo 20 liaudies dainų.

4. Ona Lapinskienė iš Kaimelių bžnm., Kidulių vls., gyv. 35 Canton str., padainavo 20 liaudies dainų Ji paaukojo dainų rinkimui \$5.00.

5. Kamandulis Juozas iš Bukaučiškių km., Daugų vls. gyv. 10 Stratmore rd., padainavo 10 liaudies dainų.

Minėtieji dainininkai moka ir daugiau liaudies dainų.

Naujų Metų sutikimu Worcesterio Lietuvių Piliiečių Klube rūpintis pavesta Mr. Jonui Dvareckui, gyv. 48 Ames str. ir paskirta pagalbai 20 moterų. Matome, kad jau bus "karalius", valdydamas tiek daug moterų.

Studentas

Kurs mokinasi Bostone vakarais, norėtų pasidalinti karais iš Worcesterio į Bostoną. Tel. 7-2341.

Išnuomojamas Kambarys

Svarūs kambarys su šiluma ir skalbimu. Rami vieta, lietuvių centre. Pašaukit Tel. 3-2780.

**VIENINTELIS LIETUVIŠKO DAILAUS ŽODŽIO VAKARAS
ZYMUSIS LIETUVOS ARTISTAS**



STASYS PILKA

Sekmadieni, Gruodžio 16

4 VAL. PO PIETŲ

L. U. KLUBO SALĖJE - 12 VERNON ST.

WORCESTER, MASS.

savo didelio pasisekimo susilaukusioje programoje

"LIETUVA GIEDROJE IR AUDROJE"

(Lietuvių rašytojų kuriniai ir ištraukos iš scenos veikalų)

Programoje talkininkauja Naujos Anglijos Dainininkai

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į šį prieššventinį nepaprastos programos vakarą

HOLMBERG CUTLERY

75 PLEASANT STREET - WORCESTER

- DOVANOS -

Steikui Peiliai - Piovimo Setai Peilių Setai
Taipgi Žirkklės - Kerpamos Mašinos - Vibratoriai
Nauji Skutimo Sepetys

89c - \$25.00



**LIETUVIŲ BATŲ
KRAUTUVĖ**

Didel's pasirinkimas
Vynams - Moterims - Vaikams
Visokių Skirtingų Kainų
Pigesnių ir Brangesnių

FAMILY SHOE STORE

27 MILLBURY STREET - WORCESTER, MASS.

STANLEY'S FRUIT STORE

Specializuoja Sudaryme Vaisių Dėžutes

BUS. Tel. 5-3859 - RES. Tel. 5-7552
650 MAIN STREET - 10 CARGILL AVE.
Worcester, Mass.



Rašomos Mašinėlės

CORONA - ROYAL
UNDERWOOD
NUO \$64.50 virš

PALSON'S INC.

280 MAIN STREET

LIETUVIŲ AUKSINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Užlaikome didelį pasirinkimą Kalėdų Dovanų
— Lengvi Išmokėjimai —
VISOKIŲ RUSIŲ LAIKRODŽIŲ
Hamilton - Elgin - Bulova - Gruen
Wittnauer ir Croton

KEEPSAKE



— Nuo —

DEIMANTŲ

\$1,000

\$35.00 IKI

Dideli pasirinkimai vedybinių ir gimtadienio žiedų
Vėliausios rūšies spilkų, auskarių, pendantų ir perlų

ELGIN AMERICAN KOMPAKTŲ

Sibdabrinų ir sidabruotų peilių ir šaukštų setų,
Zinomų kompanijų 1847 Rogers Bros. Community
ir Holmes & Edwards
Elektrinių Duonos Kepintojų ir Maišytojų

— PAS MUS NIEKAD NEBŪSITE APVILTI —

J. M. NEVIS

165-A GREEN STREET - WORCESTER, MASS.

AR NORI GERĄ VARTOTĄ AUTOMOBILĮ ?

— Kreipkities pas —

JOE SIMONS MOTOR SALES

579 MILLBURY STREET - WORCESTER, MASS.

Lietuvis savininkas JUOZAS ŠIMAKAUSKAS

Valandos nuo 9 ryto iki 7 vakare

Šeštadieniais nuo 9 iki 5 po pietų

TEL. 3-1572



Laidotuvių Patarnavimas

Žemiausios Kainos, Pradedant \$200.

MATHEW A. CINSKY

340 HARDING GATVĖS

TEL. 5-5898



IDEAL PHARMACY

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ

— ir —

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Visiems Lietuviams Mano Nuolatiniams Remėjams

Vaistinyčios Tel. 3-4840, Res. Tel. 7-1725

V. G. SKRINSKA, B. S. Reg. Pharm.

29-31 KELLY SQ. - Worcester, Mass.

Paveskite mums savo sveikatos priežiūrą ir įvairius patologinio aprūpinimus. Mes užlaikome aukščiausios rūšies vaistus ir įvairius tualetinius reikmenis žemiausiomis kainomis. "Kokybė prekių ir draugiškas patarnavimas už žemiausias kainas yra mūsų didžiausias malonumas."

Pavargęs? Užeik į lietuvišką vaistinę pailsėk, atsinaujink energiją prie bufeto užkandžių karštų ir šaltų gėrimų ar šaltkošės. Lietuviai pas lietuvius!

Krautuvių perpildyta įvairiomis Kalėdų dovanomis dėl visų. Kviečiame ateiti ir pasirinkti kas kam patinka.

